

MAASEUTUPOLIITTINEN SELONTEKO 2009-2020

5. MAASEUTUPOLIITTINEN KOKONAISOHJELMA 2009-2013

”Maaseutu – hyvinvoinnin lähde”

Valmisteluprosessi ja keskeiset linjaukset

Maaseutu- politiikan verkosto

VALTIONEUVOSTO Rahastovastuuministeriöt

MAASEUTUPOLIITTINEN MINISTERIRYHMÄ

EDUSKUNNAN
MAASEUTU-
VERKOSTO

MAASEUTUPOLITIIKAN YHTEISTYÖRYHMÄ (YTR)

YTR:n jäsenet (31) edustavat 7:ää ministeriötä ja useita muita organisaatioita, jotka toimivat maaseutuväestön hyvinvoinnin ja maaseudun kehittämisen alalla.

Pääsihteeri

Sihteeristö

Apulaispääsihteeri ja sihteereitä eri organisaatioista (60)

Hankeryhmä

Valtakunnalliset maaseudun T&K-hankkeet

Maaseutupoliittinen kokonaisuohjelma

- YTR:n toimintaohjelma
- VN:n maaseutupoliittinen erityisohjelma
 - keskushallinnon maaseututoimet
 - Alueellinen maaseutuosio (AMO)

Teema- ja työryhmät

- Harvaan asuttu maaseutu
- Hyvinvointipalvelut
- Kansalaisjärjestöt
- Kulttuuri
- Luonto- ja maisemapalvelut
- Luonnontuoteala
- Maaseutuasuminen
- Maaseutumatkailu
- Maaseutuyrittäjyys
- Ruoka-Suomi
- Ruotsinkieliset toimijat
- Sopimuksellisuus
- Kaupungin ja maaseudun vuorovaikutus
- Toimintaryhmätyöryhmä
- Viestintätyöryhmä
- Maaseutuvaikutusten arviointi
- Useilla ryhmillä on vastinryhmiä ja -toimijoita myös aluetasolla

Muut maaseudun ja alueiden kehitystä edistävät ohjelmat

- EU:n ohjelmat
 - Manner-Suomen maaseudun kehittämissuunnitelma sekä TE-keskusten alueelliset ja toimintaryhmien paikalliset maaseudun kehittämissuunnitelmat
 - Rakenerahasto-ohjelmat (EAKR ja ESR)
- Kansalliset aluekehitysohjelmat
 - Maaseutupoliittinen kokonaisuohjelma
 - Aluekeskusohjelma (AKO)
 - Saaristo-ohjelma
 - Osaamiskeskusohjelma (OSKE)

Kumppanit

- Saaristoasiain neuvottelukunta (SANK)
- Suomen Kylätoimintary. (SYTY)
- MUA-yhdistys (maaseudun tutkimuksen ja kehittämisen yhdistys) ja professoriverkosto

KANSAINVÄLINEN YHTEISTYÖ (yhteistyö kansainvälisten järjestöjen (esim. OECD:n) kanssa ja kansainvälisten hankkeiden toteutus)

KOKO

- **Valtioneuvoston maaseutupoliittinen selonteko eduskunnalle 2009-2020**
 - Sisältää valtioneuvoston kansallisen tason maaseutupoliittiset linjaukset vuoteen 2020, joiden toteuttajia ovat ministeriöt.
- **5. maaseutupoliittinen kokonaisohjelma eli YTR:n toimintaohjelma 2009-2013**
 - Sisältää kansallisen tason toimenpiteitä, joiden toteuttajia ovat ministeriöiden lisäksi muut kansallisen tason toimijat sekä niiden verkostot, kuten YTR teemaryhmineen, sekä oppilaitokset, yhdistykset ja kunnat.

VALMISTELUPROSESSI (1/2)

- Ministeri Anttila antoi selonteon valmistelutehtävän YTR:lle keväällä 2007
- **Strategiaryhmä** syksy 2007 – kevät 2008
- **Valmisteluryhmä** kevät – syksy 2008
- YTR:n **teemaryhmät**
- **Neuvottelukierros** pääosin keväällä 2008 (yli 30 valtakunnan tason organisaatiota)
- **Aluetilaisuudet** kevät ja syksy 2008 (15 kpl)
- Poliittinen valmistelu syksyllä 2008: **maaseutupoliittinen ministeriryhmä** ja avustava poliittinen työryhmä
- Tuoreiden VN:n linjausten sekä eri maaseutuohjelmien huomioon ottaminen
- www.maaseutupolitiikka.fi/selonteko

VALMISTELUPROSESSI (2/2)

- YTR
 - Eduskunnan maaseutuverkosto
 - Alueellinen yhteyshenkilöverkosto: kaksi kommentointikierrosta
 - Laaja lausuntokierros loka-marraskuussa
-
- ▶ YTR hyväksyy kokonaisuohjelman vuoden 2008 lopussa
 - ▶ VN antaa selonteon eduskunnalle vuoden 2009 alussa

KESKEISET STRATEGISET LINJAUKSET (1/4)

(strategiaryhmän, valmisteluryhmän ja YTR:n keskustelujen pohjalta syyskuussa 2008)

1. Elämisen edellytyksiä **harvaan asutulla maaseudulla** parannetaan.
2. Maaseutua kehitetään monimuotoisena **asuinmaaseutuna**, jossa arki on sujuvaa.
3. Maaseudun erityisolosuhteet huomioon ottavia, joustavia tapoja **palvelujen** järjestämiseen kehitetään.
4. Maaseudun **saavutettavuudesta**, yhteyksien toimivuudesta ja tietoliikenneyhteyksien tasapuolisuudesta huolehditaan.

KESKEISET STRATEGISET LINJAUKSET (2/4)

5. **Työvoimapolitiikkaa** kehitetään vastaamaan **työvoimapulaan ja maaseudun erityistarpeisiin**. Työperusteista **maahanmuuttoa** edistetään.
6. Maaseudun **elinkeinojen ja maaseutuyrittäjyyden** monipuolistamista ja kehittämistä jatketaan.
7. Maaseudun **osaamispääomaa** hyödynnetään ja kasvatetaan ja **innovaatiojärjestelmiä** kehitetään.

KESKEISET STRATEGISET LINJAUKSET (3/4)

8. Maaseudulla hyödynnetään **hajautettua energiantuotantoa** ja osallistutaan energian **huoltovarmuuden** lisäämiseen.
9. Maaseutua kehitetään **ekologisesti kestävästi** luonto ja ympäristö huomioon ottaen.
10. **Metsää ja puuta** hyödynnetään nykyistä enemmän työn ja toimeentulon lähteenä.
11. **Maatiloja** kehitetään monipuolisen yritystoiminnan ja **useiden tehtävien** yksikköinä. Maatalous- ja elinkeinopolitiikan toimenpitein varmistetaan elintarvikkeiden **huoltovarmuus**.

KESKEISET STRATEGISET LINJAUKSET (4/4)

12. **Kansalaistoiminnan** edellytyksiä ja roolia yhteiskunnassa vahvistetaan.
13. **Paikallisen kehittämisen** välineitä vahvistetaan merkittävästi.
14. Kansallisen **maaseutupoliittisen järjestelmän** kehittämistä jatketaan ja maaseutupolitiikan **hallinnan** ulottuvuutta vahvistetaan kaikilla toiminnan tasoilla ja maaseutuun vaikuttavilla hallinnonaloilla.
15. Suomi osallistuu aktiivisesti **eurooppalaisen maaseutupolitiikan** rakentamiseen.